

SAGER, küresel araştırmalarda eşitliğin güçlendirilmesine katkı sağlayan 10 yılını kutluyor

Cenevre / Londra, Mayıs 2026: Bu yıl, araştırmalarda önyargıları tanıyan ve bunları ele almak için somut araçlar ile öneriler sunan ilk küresel bilimsel çerçevelerden biri olan Araştırmalarda Cinsiyet ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği (*Sex and Gender Equity in Research – SAGER*) kılavuzlarının yayımlanmasının 10. yılıdır.

SAGER'ın bu özel yıl dönümü kampanyası iddialı bir hedef ortaya koymaktadır: 2026 yılı sonuna kadar 2 milyon erişime ulaşmak. Tüm araştırmacıları, editörleri ve kurumları SAGER kılavuzlarını yaygınlaştırmaya ve bunları araştırma planlarına ile değerlendirme süreçlerine entegre etmeye davet ediyoruz.

Araştırma tasarımı, analiz ve raporlama süreçlerinde biyolojik cinsiyet (sex) ve toplumsal cinsiyetin (gender) sistematik biçimde göz ardı edilmesinin bilimsel kaliteyi zayıflattığı ve sağlık ile toplumsal sonuçlarda eşitsizliklere katkıda bulunduğunun [giderek daha fazla fark edilmesi](#) üzerine SAGER kılavuzları Mayıs 2016'da yayımlanmıştır. Bu kılavuzlar, dergiler, yayınevleri ve araştırmacılar için disiplinler arasında biyolojik cinsiyet ve toplumsal cinsiyetin rutin olarak dikkate alınmasını ve raporlanmasını sağlayan ortak bir çerçeve sunmaktadır. Amaç, toplumsal cinsiyete ilişkin kanıt boşluğunu azaltmak ve bilimsel titizliği, tekrarlanabilirliği ve şeffaflığı güçlendirmektir.

On yıl içinde [SAGER kılavuzları](#) yaklaşık 1,4 milyon benzersiz erişime ulaşmış¹, 1.800'den fazla atıf almış ve The Lancet, BMJ, Nature ve Cell gibi önde gelen dergilerin yanı sıra farklı disiplinlerde faaliyet gösteren büyük yayınevleri tarafından benimsenmiştir. Bu benimseme, tahminen 9.000 dergiyi kapsayan geniş bir yayın ağına yayılmıştır. Kılavuzlar ayrıca Dünya Sağlık Örgütü ve son olarak Swiss Tropical and Public Health Institute gibi araştırma kurumları tarafından da kabul edilmiştir. Bu gelişmeler, SAGER kılavuzlarının araştırma kalitesine yönelik bir standart olarak giderek daha fazla tanındığını göstermektedir. Kılavuzlar ayrıca Çince, Korece, Vietnamca, Türkçe, Portekizce, İspanyolca, Almanca ve İtalyancaya [çevrilmiştir](#).

Bu yolculuktaki bir sonraki hedef, araştırmacılardan iki milyon erişime ulaşmak ve SAGER kılavuzlarının başta önde gelen 100 dergi, 15 yayınevi ve küresel ölçekte en etkili 20 halk sağlığı kurumu olmak üzere temel paydaşlar arasında daha geniş ölçekte benimsenmesini teşvik etmektir.

---

¹Eriřim sayıları, benzersiz görüntüleme ve indirmelerin yaklaşık bir sayısını ifade etmektedir. Atıf sayıları ise dergi metriklerine dayalı olarak Dimensions veritabanı tarafından sağlanmakta olup veri erişilebilirliğine bağlıdır. Bu nedenle sunulan verilerin ihtiyatlı bir tahmin olduğu değerlendirilmektedir.

<https://link.springer.com/article/10.1186/s41073-016-0007-6/metrics>

“Toplumsal cinsiyet eşitliğinin giderek daha fazla baskı altında olduğu bir dönemde, bu çalışmalar her zamankinden daha kritik bir önem taşıyor,” diyen GENDRO Direktörü ve SAGER kılavuzlarının baş yazarı Dr. Shirin Heidari, “Bu yıl dönümü yalnızca bir kutlama değil; aynı zamanda uygulamayı hızlandırmak ve bilimde eşitliğe yönelik ortak kararlılığımızı güçlendirmek için bir çağrı niteliği taşıyor,” değerlendirmesinde bulundu.

“SAGER kılavuzlarının 10. yılı, daha şeffaf ve kapsayıcı raporlama yoluyla bilime duyulan güvenin güçlendirilmesi açısından önemli bir dönüm noktasını temsil ediyor. Biyolojik cinsiyet ve toplumsal cinsiyet boyutlarının sistematik biçimde ele alınması sayesinde bu kılavuzlar, farklı disiplinlerde araştırmanın bilimsel titizliğini, tekrarlanabilirliğini ve önemini artırmıştır,” değerlendirmesini yapan EASE Başkanı Dr. Bahar Mehmani, sözlerini şöyle sürdürdü: “Bu yaklaşım, editoryal kaliteyi geliştirmeyi ve editörleri bilimsel yayıncılığın bütünlüğünü güçlendiren pratik standartlarla desteklemeyi amaçlayan EASE’in misyonuyla yakından örtüşmektedir. Küresel editör topluluğu olarak SAGER kılavuzlarını yalnızca bir rehber değil, aynı zamanda sorumlu ve güvenilir bilimsel iletişimin temel taşlarından biri olarak görüyoruz.”

2026 yılı boyunca GENDRO ve EASE, kılavuzlara yönelik farkındalığı artırmak, benimsenmesini teşvik etmek ve uygulanmasını yaygınlaştırmak amacıyla dergiler, yayınevleri, meslek örgütleri ve küresel kurumlarla iş birliği yapacaktır. Planlanan başlıca etkinlikler arasında [5 Mayıs'ta düzenlenecek küresel bir webinar](#), 18 Mayıs'ta Cenevre'de Dünya Sağlık Asamblesi kapsamında gerçekleştirilecek üst düzey bir yıl dönümü etkinliği ile dijital ve iletişim faaliyetleri yer almaktadır.

Nasıl Katkı Sağlayabilirsiniz

Dergiler, yayınevleri ve araştırma kuruluşları **#SAGER10** yıl dönümü kampanyasını aşağıdaki yollardan biri veya birkaçı aracılığıyla desteklemeye davet edilmektedir:

- **SAGER kılavuzlarını benimseyin** ve uygulanması için [gerekli adımları](#) atın.
- Araştırma kalitesini güçlendirmede biyolojik cinsiyet (sex) ve toplumsal cinsiyet (gender) boyutlarının rolünü ele alan **bir editoryal yazı veya görüş yazısı (Op-Ed) yayımlayın** ve bizimle paylaşın.
- **#SAGERguidelines** ve yıl dönümüne özel **#SAGER10** etiketlerini kullanarak **sosyal medya kampanyasına katılın**. SAGER kılavuzlarını benimsediyseniz, deneyiminizi LinkedIn'de kısa bir alıntı ya da kısa bir video ile paylaşabilir veya doğrudan info@gendro.org adresine gönderebilirsiniz. Seçilen katkılar [GENDRO'nun LinkedIn hesabında](#) yeniden paylaşılacaktır.
- **SAGER'i ülkenize taşıyın**: Daha kapsayıcı ve geniş bir erişim sağlamak amacıyla SAGER kılavuzlarının ulusal dillere çevrilmesine gönüllü olarak katkıda bulunun.

Daha iyi bilim, toplumsal cinsiyet eşitliği ve herkes için sağlıkta eşitlik hedefi doğrultusunda, SAGER kılavuzlarının araştırma uygulamalarında küresel ölçekte hayata geçirilmesini amaçlayan küresel harekete katılın.

SAGER kılavuzları, EASE ve GENDRO Hakkında

[European Association of Science Editors](#) (EASE), editoryal kaliteyi yükselterek araştırmaya duyulan güveni güçlendirmeyi amaçlayan küresel bir akademik editörler ve bilimsel iletişim profesyonelleri topluluğudur. Uzman kaynaklar, pratik rehberlik ve güçlü bir uluslararası ağ aracılığıyla editoryal sürecin her aşamasında mükemmeliyeti teşvik etmektedir.

[GENDRO](#) ise toplumsal cinsiyete duyarlı, sorumlu ve kapsayıcı araştırmayı teşvik etmeye adanmış küresel bir sivil toplum kuruluşudur. Kanıt boşluklarını gidermeyi, toplumsal cinsiyet önyargılarına meydan okumayı ve araştırma ekosisteminde somut toplumsal etki yaratacak sistemsel dönüşümü desteklemeyi amaçlamaktadır.

Ekim 2012’de, EASE Konseyi — Konsey üyesi Dr. Shirin Heidari’nin girişimiyle — bilimsel yayıncılıkta toplumsal cinsiyet dengesini teşvik etmek ve bilimsel dergilerde biyolojik cinsiyet ve toplumsal cinsiyete özgü verilerin daha tutarlı biçimde raporlanmasını sağlamak amacıyla Toplumsal Cinsiyet Politikası Komitesi’ni (*Gender Policy Committee – GPC*) kurmuştur. Bu girişim, araştırma disiplinlerinin çoğunda biyolojik cinsiyet ve toplumsal cinsiyetin açık önemine rağmen, editoryal toplumsal cinsiyet politikalarının yaygın olmaması gibi belirgin bir gereksinime yanıt olarak ortaya çıkmıştır.

Yoğun değerlendirme süreçleri ve geniş kapsamlı istişarelerin ardından EASE GPC, 2016 yılında SAGER kılavuzlarını yayımlamıştır. Bu kılavuzlar, araştırmacılar, yazarlar, dergi editörleri ve yayınevleri için biyolojik cinsiyet ve toplumsal cinsiyet boyutlarının araştırmalarda rutin olarak raporlanmasını sağlamak üzere geliştirilmiş pratik bir araç niteliğindedir.

[EASE GPC](#) görev süresi 2021 yılında sona erdiğinde, SAGER kılavuzlarının lider sorumluluğu GENDRO tarafından üstlenilmiş ve kılavuzların daha geniş ölçekte yaygınlaştırılması ile benimsenmesini desteklemek amacıyla EASE ile yakın iş birliği sürdürülmüştür. EASE, kılavuzların farklı dillere çevrilmesine öncülük etmeye devam ederek, bu kaynakların yalnızca İngilizce yayın yapan dergilerle sınırlı kalmayıp çok daha geniş bir kitle için erişilebilir olmasını sağlamaktadır. 2026 yılında GENDRO ve EASE, bu verimli iş birliğini bir Mutabakat Zaptı (*Memorandum of Understanding*) ile resmileştirmiş ve araştırmalarda toplumsal cinsiyete ilişkin kanıt boşluklarını gidermeye yönelik ortak kararlılıklarını yeniden teyit etmiştir.

Basın İrtibatı

Sara Achik ve Chetna Krishna Becker

info@gendro.org